

Polítiques Urbanes: Habitatge, Barris i Transport

Codi: 104257

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503710 Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial	OB	3	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Oriol Nello Colom

Correu electrònic: Oriol.Nello@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

El curs s'impartirà en català. Les tasques escrites es poden lliurar en català, castellà i anglès. .

Equip docent

Maria Isabel Arcos Garrido

Carles Donat Muñoz

Prerequisits

No hi ha prerequisits específics per a cursar aquesta assignatura.

Objectius

L'assignatura té per objectiu introduir l'estudiant a les polítiques urbanes en tres camps diversos: habitatge, barris i mobilitat.

Competències

- Aplicar eines de gestió del territori, del medi ambient i de les polítiques urbanes a la planificació territorial i ambiental.
- Aplicar la normativa bàsica legal territorial, ambiental i urbana a la planificació territorial i ambiental.
- Elaborar propostes d'acció i intervenció en el territori que abordin problemes sociodemogràfics i ambientals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Treballar de manera cooperativa en equips multidisciplinaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Comprendre la normativa bàsica en qüestions de mobilitat, habitatge i desenvolupament.
2. Conèixer els instruments necessaris i les metodologies per a la gestió de la mobilitat.
3. Enumerar les principals polítiques directes i indirectes d'habitatge.
4. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
5. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
6. Reconèixer els límits i els impactes associats al model de mobilitat actual.
7. Treballar de manera cooperativa en equips multidisciplinaris.

Continguts

El curs constarà de tres parts, cada un dels quals estarà integrat per quatre temes. Els blocs contindran sessions teòriques i pràctiques. A continuació es detalla el temari i els continguts.

A. Polítiques d'habitatge (prof. Carles Donat)

1. Les dificultats d'accés i permanència en l'habitatge: dinàmiques i reptes

- El problema de l'habitatge des d'una perspectiva històrica
- L'accessibilitat a l'habitatge, el problema contemporani
- Habitatge, cohesió social i territori.

Pràctica 1: L'Esforç d'accés a l'habitatge de lloguer a la demarcació de Barcelona.

2. La política d'habitatge des d'una perspectiva internacional comparada

- Les polítiques d'habitatge en el marc de l'estat de benestar
- Les polítiques d'habitatge, un enfocament polièdric i multinivell.
- Les polítiques d'habitatge a Catalunya: marc competencial i instruments.

Pràctica 2: La inversió en política social d'habitatge als països de la Unió Europea

3. La política de sòl i la generació de parc assequible

- La política de sòl: marc legal i implicacions per a la promoció d'habitatge assequible.
- Parc assequible: concepte i tipus.
- Polítiques de suport a la generació de parc assequible: producció, cessió i compra.

Pràctica 3: La producció d'habitatge protegit a Catalunya

4. Les polítiques adreçades a situacions específiques: emancipació, envelliment, exclusió residencial.

- Les polítiques d'ajut a l'emancipació residencial
- Les polítiques d'habitatge durant l'envelliment
- Les polítiques de lluita contra l'exclusió residencial i per la inclusió.

Pràctica 4: Les polítiques de lluita contra l'exclusió residencial a l'àrea metropolitana de Barcelona

B. Polítiques de barris (Prof. Oriol Nel·lo)

1. La segregació urbana i la concentració dels grups socials desfavorits en les àrees urbanes

- Desigualtat social i segregació urbana
- L'estudi de la segregació: evolució històrica
- La mesura de la segregació: indicadors i dades

Pràctica 1. Ús d'indicadors estadístics en la mesura de la segregació

2. Les polítiques urbanes sobre la segregació i els seus efectes

- Els objectius de les polítiques enfront de la segregació: la qüestió de l'"Efecte barri" i el "Dret a la ciutat"
- Els actors de les polítiques de barris: perspectives "top down" i "bottom up"
- Els instruments per a les polítiques de barris: normes, recursos i mitjans

Pràctica 2. El debat sobre l'"Efecte barri"

3. Els reptes per a les polítiques de barris

- La transversalitat de les actuacions i la capacitat redistributiva de les polítiques
- La implicació dels veïns i l'avaluació
- El mercat del sòl, l'habitatge i el risc de la gentrificació

Pràctica 3. Les bases per a un pla de barri

4. Les polítiques de barris a Catalunya

- Perspectiva històrica: dels plans vuitcentistes de reforma interior a la rehabilitació de finals del S. XX
- L'experiència de la Llei de Barris de Catalunya
- El Pla de Barris de Barcelona

Pràctica 4. Els objectius i actuacions d'un pla de barri

C. Polítiques de mobilitat (Prof. Maribel Arcos)

1. Les motivacions, mitjans, impactes i costos de la mobilitat

- Les motivacions de la mobilitat
- Modes i mitjans de transport
- Impactes ambientals i socials. Costos de la mobilitat

Pràctica 1. Els costos de la mobilitat.

2. Els reptes de la mobilitat:

- Urbanisme i mobilitat

- Cap a un model de mobilitat sostenible.

- Repensar el model urbà.

Pràctica 2. La mobilitat quotidiana i les persones.

Sortida: Centre urbà de Terrassa

3. Els instruments per a la gestió de la mobilitat

- Marc internacional.

- La Llei de Mobilitat a Catalunya.

- Els plans de mobilitat.

Pràctica 3. Els indicadors de mobilitat.

4. Experiències en matèria de mobilitat

- La gestió de la mobilitat en un node metropolità: el Campus de la UAB.

Pràctica 4. La participació en la gestió de la mobilitat

Sortida: Taula de la Mobilitat de la UAB

Metodologia

NOTA IMPORTANT: LA METODOLOGIA DOCENT QUE A CONTINUACIÓ S'INDICA POT EXPERIMENTAR ALGUNA MODIFICACIÓ EN FUNCIÓ DE LES RESTRICCIONS A LA PRESENCIALITAT I ALTRES PRESCRIPCIONS QUE PUGUIN ESTABLIR LES AUTORITATS SANITÀRIES. Les activitats que no es puguin fer presencialment s'adaptaran a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els exercicis, projectes i classes teòriques es realitzaran a través d'eines virtuals, com tutorials, vídeos, sessions de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

El curs constarà de tres parts, cada una de les quals estarà integrada per 4 sessions teòriques, 4 pràctiques i una sessió per l'avaluació. En total, doncs, 27 sessions (12 teòriques i 12 pràctiques i 3 avaluacions). A més, també estan previstes sortides de camp.

La durada prevista del curs és de 12-13 setmanes i s'organitzarà al voltant de tres tipus de sessions de treball:

-12 sessions de caràcter teòric (TE) de 1.30 hores de durada cada una. En cada una d'aquestes sessions el professor facilitarà una presentació en format ppti recomanarà diverses lectures relatives al temari tractat. Es propiciarà la participació de l'alumnat a través de preguntes i debat.

-12 sessions de caràcter pràctic (PAUL) de 1.30 hores de durada cada una.

-3 sortides de camp (PCAM) de 3-4 hores cada una. Aquestes sortides de camp es realitzaran, en principi, en diverses localitats de la regió metropolitana de Barcelona.

Totes tres sessions comportaran en el seu conjunt 50 hores d'activitats presencials.

S'utilitzarà el Campus virtual com a mitjà de comunicació entre el professorat i l'alumnat. En el campus, l'Alumnat trobarà el temari complet de l'assignatura, les presentacions ppt de les sessions teòriques, els plantejaments de les pràctiques, materials docents i d'altres informacions.

Pel que fa a les competències transversals es treballaran i avaluaran en particular les següents:

CT1.4. Desenvolupar el pensament sistèmic.

S'avaluarà a través de les pràctiques, en les que l'estudiant mostrarà la capacitat d'integrar els diversos elements que configuren la problemàtica urbana i les seves gestió.

CT2.8. Avaluar de forma crítica el treball realitzat.

S'avaluarà la implicació de l'alumnat en el debat dels temes tractats i les aportacions crítiques realitzades al respecte.

CT3.1. Treballar cooperativament en entorns complexos i incerts, amb recursos limitats i un context multidisciplinari, tot assignant i respectant el rol dels diversos membres de l'equip

En les sessions pràctiques s'avaluarà la divisió de tasques i els sistemes de presa de decisions que hagi adoptat cada equip.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques	19,5	0,78	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Classes teòriques	19,5	0,78	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Lectures	18	0,72	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Treball de camp	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Tipus: Supervisades			
Tutories individuals o en grups reduïts	8	0,32	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Preparació de les proves escrites	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Realització dels dossiers de pràctiques	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Avaluació

NOTA IMPORTANT: En cas que les activitats d'avaluació no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

L'avaluació de l'assignatura serà de tipus continu i constarà de tres elements:

a) Tres examens parcials sobre el contingut de les lliçons teòriques. Aquests examens es realitzaran al final de cada bloc. Representen el 50% de la nota final.

b) Un dossier de pràctiques que caldrà lliurar al final de cada bloc. El dossier representa el 40% de la nota final.

c) La participació en el treball de camp i en els debats a l'aula. Representarà el 10% de la nota final.

Per superar l'assignatura cal:

a) Haver superat els exàmens amb una qualificació mitjana mínima de 5.

b) Haver lliurat el dossier de pràctiques i haver obtingut una qualificació mitjana d'aquestes pràctiques no inferior a 5.

c) Haver participat de manera regular a totes les activitats del curs (llicions TE, PAUL i PCAM). L'assistència a les llicions teòriques, les pràctiques i el treball de camp és obligatòria. En els casos excepcionals d'absència caldrà lliurar al professorat l'oportuna justificació.

Qualificació:

La qualificació final de l'assignatura resultarà de la mitjana ponderada de cada una de les evidències d'avaluació: exàmens (50%), pràctiques (40%) i participació (10%). Consistirà en una qualificació entre 0 i 10. Per aprovar l'assignatura cal haver obtingut una qualificació mínima total de 5.

Recuperació:

a) Els exàmens i les pràctiques seran recuperables de la forma i en les dates que oportunament s'indicarà.

b) Per optar a la recuperació cal haver participat d'antuvi, de forma activa, en les proves d'avaluació i lliurat els materials de les pràctiques.

c) En la recuperació la nota màxima que pot obtenir-se per a cada una de les proves reavaluades serà de 5.

Alumnat no avaluable:

En cas que no es faci cap lliurament, no s'assisteixi a cap sessió de pràctiques ni de treball de camp, ni es faci cap examen, la nota corresponent serà "no avaluable". En cas que no es realitzin una activitat de reavaluació -examen, pràctica o treball de camp- la nota obtinguda per aquesta activitat serà de 0, no serà reavaluable i així constarà en la mitjana ponderada.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Matrícules d'honor:

Les matrícules d'honor es concediran als qui obtinguin una nota superior o igual a 9,5 a cada part, fins al 5% dels matriculats segons ordre descendent de la nota final. A criteri del professorat també se'n podran concedir en d'altres casos.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Evaluació dels continguts	50%	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Pràctiques a classe i preparació del dossier	40%	12	0,48	5
Treball de camp i participació en els debats	10%	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Bibliografia

La bibliografia de cada part del curs serà oportunament comunicada.

Programari

No es preveu programari específic per aquesta assignatura.